

نیویورک تایمز: نشانه‌های درباره تمایل عربستان به ساخت سلاح هسته‌ای وجود دارد

روزنامه آمریکایی نیویورک تایمز در سرمقاله خود نوشت: نشانه‌های فزاینده‌ای وجود دارد که نشان می‌دهد سعودی‌ها به دنبال گزینه ساخت سلاح‌های هسته‌ای هستند.

به گزارش آران نیوز: نیویورک تایمز با طرح این پرسش که «آیا آمریکا به سعودی‌ها کمک خواهد کرد تا به سلاح‌های هسته‌ای دست یابند» نوشت که «اگر آمریکا طرح‌های عربستان سعودی برای ورود به عرصه تولید برق هسته‌ای و ساخت شازنده راکتور تولید برق در 25 سال آینده را به درستی مدیریت نکند»، عربستان به «کشوری با پتانسیل ساخت سلاح‌های هسته‌ای» تبدیل می‌شود.

به نوشته این روزنامه آمریکایی، سعودی‌ها نمی‌گویند که می‌خواهند بعد از اسرائیل به دومین دارنده زرادخانه هسته‌ای در منطقه بی‌ثبات خاورمیانه تبدیل شوند. آنها اصرار دارند که راکتورها صرفاً برای تامین نیازهای داخلی به انرژی استفاده خواهند شد، بدین ترتیب، آنها می‌توانند برای کسب درآمد از خارج کشور به فروش ذخایر عظیم نفتی خود تکیه کنند. نشانه‌های فزاینده‌ای وجود دارد که نشان می‌دهد سعودی‌ها به دنبال گزینه ساخت سلاح‌های هسته‌ای برای دفاع در برابر رقیب اصلی خود یعنی ایران هستند.

تلاش‌های دولت باراک اوباما رئیس‌جمهوری آمریکا برای مذاکره در مورد توافقی به منظور انتقال فناوری هسته‌ای غیرنظامی به عربستان بی‌نتیجه ماند زیرا سعودی‌ها از دادن تعهد حقوقی در خصوص صرف نظر کردن از فراوری اورانیوم و پلوتونیوم امتناع کردند. امارات عربی متحده در توافق سال 2009 این تعهد را پذیرفت و عدم اشاعه هسته‌ای را به مثابه «استانداردی طلایی» در قراردادهای همکاری هسته‌ای غیرنظامی قرار داد.

اکنون مذاکراتی تازه در دوره رئیس‌جمهوری دیگری دنبال می‌شود که در پی تامین نیازهای تجاری آمریکا است و به شدت ناز سران سعودی را می‌کشد. از لحاظ تئوریک، دونالد ترامپ در موقعیت خوبی است تا سعودی‌ها را وادار به پذیرفتن استاندارد طلایی کند. او می‌تواند استدلال کند که برای ریاض بهتر است سوخت غنی شده برای راکتورها را از تامین کنندگان خارجی و با قیمتی نسبتاً پایین‌تر از تولید آن در عربستان، خریداری کند. چنین توافقی روابط عربستان و آمریکا را تقویت می‌کند. اما در رابطه با توافقی که دو طرف قرار است مذاکره بر سر آن را شروع کنند، پرسش‌هایی در مورد محدودیت‌های دولت ترامپ باید رعایت کند و محدودیت‌هایی که سعودی‌ها خواهند پذیرفت، وجود دارد.

اصرار بر شروط سختگیرانه، سعودی‌ها را وادار خواهد کرد که به جای آمریکا، از روسیه یا چین که چنین قوانینی در مورد عدم اشاعه هسته‌ای اعمال نمی‌کنند، و یا فرانسه و کره جنوبی خرید کنند؛ بنابراین، صنعت هسته‌ای رو به زوال آمریکا را که مشتاق یک معامله پرسود جدید است، مجازات خواهند کرد. «وستینگ‌هاوس» و سایر شرکت‌های مستقر در آمریکا در حال بحث برای تشکیل کنسرسیومی به منظور برنده شدن در این مناقصه و پروژه چند میلیارد دلاری هستند.

نیویورک تایمز در ادامه نوشت: ناکامی آمریکا در گنجاندن محدودیت‌های حیاتی در هر گونه توافقی سعودی‌ها را آزاد خواهد گذاشت تا این فناوری را با هدف ساخت سلاح‌های هسته‌ای به کار ببرند. این موضوع تلاش‌های چندین دهه‌ای آمریکا برای جلوگیری از گسترش این سلاح‌ها را تضعیف خواهد کرد.

آمریکا مدت‌های زیادی است که با فروش فناوری هسته‌ای به سایر کشورها پیش‌تاز این عرصه بوده است. فروش این فناوری در چارچوب توافقی‌های هسته‌ای غیرنظامی دوجانبه انجام شده که مستلزم پایبندی به 9 معیار عدم اشاعه هسته‌ای است. این معیارها شامل تضمین‌هایی در این خصوص است که هیچ‌یک از مواد هسته‌ای تامین شده توسط آمریکا در مواد انفجاری هسته‌ای به کار برده نشود، هیچ فناوری یا داده‌های طبقه شده بدون رضایت آمریکا به طرف ثالث منتقل نشود، و کشور طرف توافق اورانیوم را غنی‌سازی نکرده و پلوتونیوم را فراوری نکند.

اما مقام‌های سعودی همچنان اصرار دارند که آنها در چارچوب پیمان منع اشاعه هسته‌ای حق غنی‌سازی و فراوری دارند. اگر چنین اختلافاتی مذاکرات را به بن‌بست بکشاند، ممکن است که آمریکا فرصت تحمیل شروط عدم اشاعه هسته‌ای، امنیت هسته‌ای و ایمنی هسته‌ای به برنامه سعودی‌ها را از دست بدهد.

«رابرت اینهورن» مذاکره‌کننده هسته‌ای سابق آمریکا مصالحه‌ای را پیشنهاد داده که شاید قابل بررسی باشد، البته تنها در صورتی که تلاش‌ها برای اعمال استانداردهای شدیدتر ناکام بماند. طبق این مصالحه پیشنهادی لازم است که سعودی‌ها قانوناً متعهد شوند که به مدت پانزده سال، نه به طور نامحدود، از غنی‌سازی و فراوری چشم‌پوشی کنند.

در نهایت، کنگره باید از حق خود برای بیان حرف آخر در مورد چنین قراردادی استفاده کرده و اگر دولت نتوانست، خود شروط سختی را اعمال کند. این شروط باید شامل بازرسی‌های سرزده از تاسیسات هسته‌ای سعودی باشد، یعنی مشابه آن چیزی که ایران پذیرفته است.

با توجه به اینکه ترامپ رویکرد سبک‌سرانه‌ای در قبال سلاح‌های هسته‌ای دارد، مسئولیت‌پذیری کنگره، آینده هسته‌ای نه فقط عربستان سعودی بلکه تصمیم‌های ترکیه، مصر و سایر کشورهایی را که در پی دستیابی به توان هسته‌ای هستند، تحت

تأثیر قرار خواهد داد. قانونگذاران آمریکایی باید تدابیر حفاظتی ایجاد کنند تا کشورهای بیشتری به سمت سلاح های هسته ای نروند.